

Το πρώτο τετράμηνο του 2014

Τους πρώτους μήνες του 2014 προκύπτουν ενδείξεις επιτάχυνσης του ρυθμού υποχώρησης των εξαγωγών, μετά την οριακή κάμψη στο σύνολο του 2013. Αναλυτικά, η συνολική αξία των εξαγωγών διαμορφώθηκε σε 8,4 δισ. ευρώ, μειωμένη κατά 7,8% έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του προηγούμενου έτους. Πάντως, με την εξαιρέση των καυσίμων, η υποχώρηση διαμορφώνεται σε 6,5%. Επίσης, κατά τους τέσσερις πρώτους μήνες οι εξαγωγές της χώρας προς την Ε.Ε. υποχώρησαν κατά 2,9%, έναντι κάμψης 11,8% των εξαγωγών προς τρίτες χώρες. Έτσι, το διαίτημα αυτό το μερίδιο των χωρών της Ε.Ε. στη σύνθεση του εξαγωγικού εμπορίου της Ελλάδας ενισχύθηκε σε **47,9%, από 45,5%** πέρυσι, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο των τρίτων χωρών υποχώρησε σε 52,1%, από 54,5% το περυσινό τετράμηνο.

[Έρευνα] Διαπιστώνεται άνοδος προς τις τρίτες χώρες, ενώ σημαντική είναι η συνεισφορά του αγροτικού τομέα

Στο 15,1% του ΑΕΠ οι ελληνικές εξαγωγές

Του Γιώργου Σακκά
gsakka@naftemporiki.gr

Ιδιαίτερα αξιόλογη αύξηση παρουσίασαν οι εξαγωγές καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας της οικονομικής κρίσης στη χώρα, καθώς κατά τη διάρκεια της περιόδου 2009-2013 η αξία των εξαγωγών εμφάνισε ανοδική πορεία, με τη συνολική αύξηση να σχηματίζεται σε 56% (σε απόλυτα μεγέθη), ενώ ο μέσος ετήσιος ρυθμός άνοδου έφτασε στο 11,7%.

Σύμφωνα με μελέτη για την εξέλιξη του εξαγωγικού εμπορίου της Ελλάδας, που εκπονήθηκε από τον Αλέξη Νικολαΐδη, Economic Research & Sectoral Studies Analyst, η ανοδική πορεία των τελευταίων ετών αποδίδεται σε παραμέτρους όπως η ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας έως τα μέσα του 2011, η επέκταση της ελληνικής παρουσίας σε τρίτες χώρες και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κόστους μετά το 2010.

Η ενίσχυση των εξαγωγών αντανακλάται και στη βελτίωση της σχέσης τους ως προς το ΑΕΠ της χώρας, από 7,6% το 2009 σε 15,1% το 2013, υποδεικνύοντας τη μεγαλύτερη βαρύτητα της εξωστρέφειας στο σχηματισμό του προϊόντος της οικονομίας.

Τα τελευταία χρόνια

Σύμφωνα με την έρευνα, τα δύο τελευταία χρόνια κύριο προπονητή των ελληνικών εξαγωγών αποδείχθηκαν οι τρίτες χώρες, ενώ αντίθετως πριν από το 2012 την καλύτερη αγορά αποτελούσε η Ε.Ε.

Ειδικότερα, το 2013 οι εξαγωγές σε τρίτες χώρες διαμορφώθηκαν σε 14,76 δισ. ευρώ, σημειώνοντας κάμψη 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Στην υποχώρηση αυτή εξάλλου αποδίδεται και η στασιμότητα του συνόλου των εξαγωγών για την τελευταία χρονιά (μικρή πτώση -0,2% σε σχέση με το 2012). Εξαιρουμένης της πτώσης του 2013, μετά το 2009 παρατηρείται διαρκής άνοδος των εξαγωγών εκτός Ε.Ε., με τη συνολική αξία κατά την τετραετία αυτή σχεδόν να διπλασιάζεται.

Αντιθέτως, οι εξαγωγές στην Ε.Ε. ανήλθαν σε 12,79 δισ. ευρώ, σημειώνοντας άνοδο 4,9% έναντι του 2012, μετά την πρόσκαιρη πτώση του προηγούμενου έτους.

Η μεταβολή συγκριτικά με

Εξαγωγές ανά διψήφια κατηγορία προϊόντων

(σε εκατ. ευρώ): 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013	%13/12	%13/09
Ορυκτά καύσιμα και λάδια, ασφαλιστικός όλες	3.535,28	5.421,25	7.399,83	10.649,37	10.887,96	2,20%	208,00%
Αλουμίνιο και προϊόντα αλουμινίου	752,57	1.020,07	1.258,76	1.199,78	1.189,56	-0,90%	58,10%
Φαρμακευτικά προϊόντα	967,32	1.038,72	915,77	966,68	1.052,53	8,90%	8,80%
Ηλεκτρικές συσκευές & εξοπλισμός	748,13	891,15	1.044,37	1.082,34	978,84	-9,60%	30,80%
Πλαστικές ύλες	731,49	867,31	930,65	910,70	917,58	0,80%	25,40%
Παροσκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων	690,72	756,99	817,15	881,93	882,50	0,10%	27,80%
Καρποί και φρούτα	632,60	731,87	723,57	770,93	842,77	9,30%	33,20%
Λέβητες, μηχανές	764,78	791,83	793,92	783,42	754,16	-3,70%	-1,40%
Λίπη και λάδια	344,71	342,12	391,14	433,09	611,32	41,20%	77,30%
Ψάρια και μαλακόστρακα	489,80	534,73	608,87	601,59	554,00	-7,90%	13,10%
Λοιπές κατηγορίες	8.016,23	8.744,31	9.411,45	9.305,30	8.886,82	-4,50%	10,90%
Σύνολο	17.673,63	21.140,35	24.295,48	27.585,13	27.558,04	-0,20%	55,90%

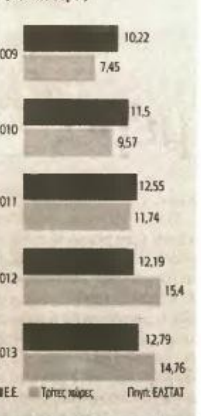
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Διάρθρωση εξαγωγών το 2013

Το 2013 οι εξαγωγές σε τρίτες χώρες διαμορφώθηκαν σε 14,76 δισ. ευρώ, σημειώνοντας κάμψη 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Εξαγωγές ανά προορισμό (σε δισ. ευρώ)

το επίπεδο του 2009 ήταν οφείτως μικρότερη σε σχέση με τις τρίτες χώρες (+25%). Πλέον, οι αγορές εκτός Ε.Ε. απορροφούν το 53,6% του συνόλου των εξαγωγών, ποσοστό που ήταν αρκετά μικρότερο πριν από 4 χρόνια (42,2%).

Αντιθέτως, η συμμετοχή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διάρθρωση των εξαγωγών περιορίζεται, από 57,8% το 2009 σε 46,4% το 2013.

Ανά κατηγορία προϊόντων

Αναφορικά με τη διάρθρωση ανά κατηγορία προϊόντων, οι εξαγωγές ορυκτών καυσίμων το 2013 διαμορφώθηκαν σε 10,89 δισ. ευρώ (39,5% του συνόλου), σημειώνοντας άνοδο 2,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και συνολική αύξηση 208% έναντι του 2009, λόγω της άνοδου τόσο των τιμών του πετρελαίου όσο και της εξαγομμένης ποσότητας.

Οι εξαγωγές αλουμινίου αποτέλεσαν το 4,3% επί των συνολικών εξαγωγών, ενώ ακολού-

> Προς την Τουρκία

Παρατηρούνται την εξέλιξη του εξαγωγικού εμπορίου της χώρας διαπιστώνεται σημαντική ενίσχυση των εξαγωγών προς την Τουρκία, χώρα η οποία την τελευταία διετία απορροφάει το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών εξαγωγών αγαθών. Αναλυτικά, το 2013 οι εξαγωγές προς τη γειτονική χώρα διαμορφώθηκαν σε 3,2 δισ. ευρώ, έχοντας αυξηθεί κατά 8,6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου σημειώθηκε άνοδος 273%, μεταβολή που ήταν η μεγαλύτερη μεταξύ των 5 κυριότερων προορισμών. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί στο 11,6% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών. Η πρώτη πεντάδα συμπληρώνεται από την Ιταλία (8,9% του συνόλου), τη Γερμανία (6,5%), τη Βουλγαρία (5,3%) και την Κύπρο (4,4%).

θησαν τα φαρμακευτικά προϊόντα (3,8%).

Ο αγροτικός τομέας

Επίσης, διαπιστώνεται σημαντική συνεισφορά του αγροτικού τομέα στη διαμόρφωση των ελληνικών εξαγωγών, καθώς αν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή καταλαμβάνει το 29% του συνόλου. Εξάλλου, τα περισσότερα από τα κύρια εξαγωγίμα προϊόντα της χώρας προέρχονται από το γεωργικό τομέα. Μειονεκτήματα που δυσχεραίνουν τη μεγαλύτερη εξωστρέφεια του τομέα αποτελούν: ο κατακερματισμός του γεωργικού κλήρου σε πολυάριθμες μικρές εκμεταλλεύσεις (το 51% αυτών έχουν έκταση μικρότερη των 2 εκταρίων), τα υψηλά κόστη παραγωγής, ο κατακερματισμός στα στάδια τυποποίησης και συσκευασίας, η χαμηλή διαπραγματευτική δύναμη έναντι των χονδρεμπόρων του εξωτερικού και ο χαμηλός βαθμός τυποποίησης σε προϊόντα - κλειδιά.

[SID: 8808532]

Δυσμενείς παράγοντες

▼ Η ανάπτυξη της εξαγωγικής δράσης την τελευταία τετραετία βασίστηκε στον περυσινό εμπορικό σε εκτός Ε.Ε. αγοράς, καθώς στις χώρες αυτές τα ελληνικά προϊόντα βρίσκουν πολύ μεγαλύτερο περιθώριο για επιτυχή διείσδυση. Έτσι, τα δύο τελευταία χρόνια εκτός Ε.Ε. κατευθύνεται ποσοστό μεγαλύτερο του 50% της αξίας των εξαγωγών της χώρας. Ωστόσο, το 2013 η κάμψη των εξωοικονομικών εξαγωγών προκάλεσε στασιμότητα στη συνολική εξαγωγική επίδοση, τάση που εντάθηκε το πρώτο τετράμηνο του τρέχοντος έτους, με τις εξαγωγές εκτός Ε.Ε. να εμφανίζουν πολύ μεγαλύτερο ρυθμό κάμψης σε σχέση με το ενδοοικονομικό εξαγωγικό εμπόριο. Σύμφωνα με έρευνα μεταξύ των μελών του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγών (ΠΣΕ), οι κυριότεροι δυσμενείς παράγοντες που εμπειράζουν το σύνολο των εξαγωγικού εμπορίου της Ελλάδας αποτελούν η έλλειψη ρευστότητας για νέες επενδύσεις (64%), η έλλειψη εμπιστοσύνης των εμπορικών εταιριών προς τη χώρα μας (18%), η γενικότερη έλλειψη τεχνολογίας (9%) και η γραφειοκρατία (9%). Όπως τονίζει ο Χρυσόστομος Κάτοπος, διευθυντής συμβούλου της Infobank Hellastat, «η εξωστρέφεια (εκφραζόμενη από το σύνολο των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών) αποτελεί σχεδόν το 30% του ΑΕΠ, δείχνοντας ότι μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα για την αναστροφή του αρνητικού οικονομικού κλίματος της προηγούμενων ετών. Πάντως, η συνεισφορά της στη διαμόρφωση του προϊόντος της ελληνικής οικονομίας είναι ακόμα η χαμηλότερη σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης, γεγονός που υποδεικνύει ότι η Ελλάδα πρέπει ακόμα να διανύσει αρκετό δρόμο έως ότου φτάσει στο σημείο να κατέχει μια πραγματικά ισχυρή εξαγωγική επίδοση. Για να συμβεί όμως αυτό πρότιπο μέλημα πρέπει να αποτελέσει η ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας, η οποία την τελευταία πενταετία υπέστη σημαντικό πλήγμα από την ύφεση».